
Tankevekkende, men varierende

ANMELDELSER

TORUNN BJERVE EIDE

Ph.d., spesialist i allmennmedisin, Majorstuhuset legegruppe
Oslo

Einar Øverbye

Erfaring, evidens og faglig skjønn

182 s., ill. Oslo: Abstrakt forlag, 2023. Pris NOK 345

ISBN 978-82-7935-408-6

Boka tilstreber å gi en samlet fremstilling av hva som kreves for å kunne være rimelig sikker på at de valg man tar har et solid kunnskapsgrunnlag. Målgruppen er studenter i, eller utøvere av, alle former for profesjonsutdanning. Det første kapitlet legger stor vekt på den makten en profesjonsutøver har overfor sine klienter/pasienter/brukere, noe man kanskje er for lite bevisste på i hverdagsmaset, og som kanskje i større grad bør formidles til våre studenter.

Første del, om erfaringskunnskap, er en interessant og nyttig innføring i forskjellen mellom kunnskap i betydningen *ferdigheter* versus kunnskap i betydningen *innsikt*. Det er nyttig å få satt ord på noe man underbevisst vet, men kanskje ikke så ofte snakker om. Det er også nyttig, både for unge kolleger i starten av karrieren og ikke minst for mer erfarne leger, å bevisstgjøres på feller man kan gå i hvis man lener seg for tungt på egen erfaring. Mentale snarveier – heuristikker – beskrives godt, og for en fastlege er det både tankevekkende og gjenkjennbart å lese om blant annet «hva du ser, er alt som finnes» (feilslutninger som kan oppstå hvis man går ut i fra at man har all relevant informasjon) og «bekreftelsestendens» (man legger best merke til informasjon som stemmer med det man allerede tror). Denne delen av boka inneholder mange eksempler fra Daniel Kahnemans bok *Tenke, fort og langsomt*. For den som er veldig interessert i temaet vil jeg heller anbefale Kahneman, men for den som ønsker en rask innføring, eller en repetisjon, er dette et godt alternativ.

Andre del av boka handler om nytten og begrensningene ved forskningsbasert kunnskap. Den er vesentlig mer kortfattet, og blir veldig summarisk for den som kjenner til problemstillingene fra før. Dersom man ønsker en grundig innføring bør man heller gå til andre kilder.

Førsteinntrykket av boka er at den er liten, tynn og lett tilgjengelig. Imidlertid skjemmes den dessverre av veldig liten tekststørrelse og et svært enkelt oppsett, mer som et kompendium enn en bok. Det er et omfattende fotnoteapparat gjennom hele boka, og det er ikke helt enkelt å forstå hvorfor enkelte deler av teksten er henvist til en fotnote i stedet for å integreres i selve teksten. Dette gir en litt unødvendig oppstyking av lesingen.

Boka, og særlig første del, anbefales til studenter og kolleger som ønsker en enkel innføring i styrker og svakheter ved erfaringsbasert kunnskap.

Publisert: 26. juni 2023. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.23.0253
Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 12. februar 2026.